

"ҚАЗАҚСТАН ҚОР БИРЖАСЫ" АҚ

"Қазақстан қор биржасы" АҚ
Директорлар кеңесінің шешімімен

(2018 жылдың 13 шілдесіндегі
№ 22 отырыс хаттамасы)

б е к і т і л д і

2018 жылдың 01 қазанынан бастап

қолданысқа енгізілді

Мүшелік жарналар, биржалық және
клирингілік алымдар туралы

ҚАҒИДА

Алматы қ.

2018

Осы Қағида "Қазақстан қор биржасы" АҚ (бұдан әрі - Биржа) мүшелерінің және осы Қағидада анықталған жалпыға пайдалануға ортақ Биржа қызметтерін басқа да тұтынушыларының төлеуі тиіс мүшелік жарналардың, биржалық және клирингілік алымдардың құрамы мен мөлшерін (мөлшерлемесін), осындай жарналар мен алымдарды төлеу мерзімдері мен тәртібін, сондай-ақ олардың төленбеуі толық немесе уақытылы төленбеуі үшін қарастырылатын жауапкершілікті анықтайды.

Биржаның ішкі құжаттарында осы Қағидада көрсетілгеннен өзге Биржа мүшелерінің Биржаның пайдасына төлеуі тиіс жарналарының түрлері белгіленуі мүмкін; мұндай жағдайда осындай жарналардың мөлшері (мөлшерлемесі), оларды төлеу мерзімі мен тәртібі, сондай-ақ олардың төленбеуі, толық немесе уақытында төленбеуі үшін қарастырылатын жауапкершілік Биржаның осы ішкі құжаттарымен анықталады.

1 тарау. ЖАЛПЫ ҚАҒИДАЛАР

1 бап. Ұғымдар

1. Осы Қағидада қолданылған ұғымдар келесіні білдіреді:
 - 1) **"комиссиялық алым"** – Биржаның сауда-саттық жүйесінде жасалған мәмілелер үшін алым;
 - 2) **"клирингілік алым"** – қаржы құралымен жасалған мәміле бойынша клирингі жүзеге аырған үшін Биржаның алымы;
 - 3) **"АЕК"** – Қазақстан Республикасы заңнамасына сәйкес зейнетақы, жәрдемақы және өзге де әлеуметтік төлемдерді есептеуге, сондай-ақ айыппұл ықпалшараларын қолдануға, салықты салуға арналған айлық есептік көрсеткіш, оның мәнін Қазақстан Республикасының тиісті жылдарға арналған республикалық бюджет туралы заңдары белгілейді;
 - 4) **"клирингілік сессияны ұзарту үшін алым"** – клирингілік қатысушының бастамасымен қандай да бір қаржы құралы (қаржы құралдарының тобы) бойынша клирингілік сессияны ұзарту жүзеге асырылғаны үшін немесе қосымша клирингілік сессия жүргізілгені үшін клирингілік қатысушыдан алынатын, Биржаның алымы;
 - 5) **"сауда-саттық күнін ұзарту үшін алым"** – Биржа мүшесінің бастамасымен қаржы құралы (қаржы құралдарының тобы) бойынша сауда-саттық сессиясы ұзартылғаны үшін немесе қосымша сауда-саттық сессиясы өткізілгені үшін Биржа мүшесінен алынатын, Биржаның алымы.
 - 6) **"техникалық алым"** – сауда-саттық жүйесін қашықтықтан пайдалану тәртіптемесіне қатысты жалпы пайдалану қызметін көрсеткен үшін алынатын, Биржаның алымы;
 - 7) **"Сауда-саттық ақпарат"** – осы ұғым "Сауда-саттық жүйесімен қашықтықтан жұмыс істеу тәртіптемесінің ережелері" атты Биржаның ішкі құжатында анықталғандай;
 - 8) **"мүшелік жарна"** – заңды тұлғаны Биржа қандай да бір мүшелік санаты бойынша қабылдағаны үшін және осы санат бойынша Биржа мүшелілерінің құрамында болуы үшін алынатын, жарна.
2. Осы Қағидада қолданылған өзге ұғымдар Биржаның басқа да ішкі құжаттарында анықталған ұғымдарға ұқсас.
3. Осы Қағиданың мақсаттары үшін:
 - 1) қандай да бір қаржы құралдарын сату-сатып алу мәмілелері деп Биржа өткізген сауда-саттықта жасалған мәмілелерді ғана түсіну керек;

- 2) репо операциялары деп сауда-саттық жүйесінде жасалған (жасалатын) операцияларды ғана түсіну керек;
 - 3) бағалы қағаздарды сату-сатып алу мәмілелері деп репо операцияларына жатпайтын мәмілелерді ғана түсіну керек;
 - 4) қаржы құралының жалғыз сатушысы немесе сатып алушысы бар сауда-саттыққа жатады:
бағалы қағаздарды орналастыру немесе кері сатып алу бойынша жасалған сауда-саттық (оларды өткізу әдісіне қарамастан);
қаржы құралдарын орналастыру (сату, кері сатып алу, сатып алу) бойынша арнайы мамандандырылған сауда-саттық;
мемлекеттік акциялар пакеттерін сату бойынша жасалған сауда-саттық (оларды өткізу әдісіне қарамастан);
ағылшын сауда-саттығы;
голландиялық сауда-саттықтар;
 - 5) Биржа арқылы өткізілетін, қандай да бір бағалы қағаздарға жазылым қаржы құралының жалғыз сатушысы немесе сатып алушысы бар сауда-саттыққа жатпайды;
 - 6) сауда-саттық бастамашысы деп қаржы құралының жалғыз сатушысы немесе сатып алушысы бар сауда-саттық деп:
қаржы құралының жалғыз сатушысы немесе сатып алушысы бар сауда-саттықты бастамалайтын, Биржа мүшесін;
Қазақстан Республикасының Қаржы Министрлігі шығарған, мемлекеттік бағалы қағаздарды орналастыру немесе кері сатып алу бойынша сауда-саттығында жалғыз сатушысы немесе сатып алушысы өзі болса, Қазақстан Республикасының Қаржы Министрлігі;
 - 7) қаржы құралының жалғыз сатушысы немесе сатып алушысы бар сауда-саттық қатысушыларының санына сауда-саттық басмашысы жатпайды;
 - 8) жазылым бастамашысы деп, Биржа арқылы жазылым жүргізілетін бағалы қағаздардың эмитентін түсіну керек, немесе соның бастамасымен осы бағалы қағаздарға Биржа арқылы жазылым жүргізілетін, Биржа мүшесі;
 - 9) жазылым бастамашысы жазылымға қатысушылар санына кірмейді.
4. Мүшелік жарналарды, биржалық және клирингтік алымдарды Биржа қазақстандық теңгемен есептейді және олар қазақстандық теңгемен төленуі тиіс.
- Егер мәміленің немесе операцияның көлемінің мөлшері шетел валютасымен көрсетіліп, осы мөлшерден қандай да бір алым есептелетін болса, алымды есептеу мақсаты үшін оның мөлшері, аталмыш мәміле жасалған (операция жүргізілген) күндегі Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкімен белгіленген, қазақстандық теңгенің осы валютаға бағамы бойынша қайта есептеледі.

2 тарау. МҮШЕЛІК ЖАРНАЛАР

Статья 2. Кіру мүшелік жарналары

1. Қандай да бір ұйымды Биржа мүшелігіне қабылдағанда, бұл ұйым, мүшелік санатына қарай, осы Қағиданың 1 немесе 2 қосымшасында белгіленген мөлшерлемелер бойынша кіру мүшелік жарнасын төлеуге міндетті.

2. Биржа мүшелігіне "деривативтер" санаты бойынша қабылданғанда кіру мүшелік жарнасы алынбайды.
3. Биржаның жаңадан қабылданған мүшесі мүшелік кіру жарнасын, оны Биржа мүшелігіне қабылдау туралы ескертпе негізінде, дербес түрде төлейді, бұл ретте Биржаның жаңадан қабылданған мүшесі өзіне тиісті шотты ұсынуды Биржадан сұратуға құқылы.
Кіру мүшелік жарнасы бір рет төленіп, қайтаруға жатпайды.
4. Биржаның "Мүшелік туралы қағида" атты ішкі құжаты мүшелік кіру жарнасын төлеу мерзімдерін, сондай-ақ оларды төлемегені (толық немесе уақытылы төлемегені) үшін қарастырылатын жауапкершілікті анықтайды.

3 бап.

Мерзімдік мүшелік жарналар

1. Биржа мүшелері Биржаға ай сайынғы мүшелік жарналарды төлеуі тиіс.
2. Биржа мүшелері ай сайынғы мүшелік жарналарды, осы айдың басында Биржа мүшелеріне ұсынылатын Биржа шоттарының негізінде ағымдағы күнтізбелік ай үшін төлейді.
3. "Валюталық" санат бойынша Биржа мүшелері ай сайынғы мүшелік жарналарын тез таңдауы бойынша осы Қағиданың 1 қосымшасында белгіленген сызбаларға және мөлшерлемелерге сәйкес төлейді.
4. "Қор" санаты бойынша Биржа мүшелері ай сайынғы мүшелік жарналарын тез таңдауы бойынша осы Қағиданың 2 қосымшасында белгіленген сызбаларға және мөлшерлемелерге сәйкес төлейді.
5. "Деривативтер" санаты бойынша Биржа мүшелері үшін ай сайынғы мүшелік жарналар белгіленбеген.
6. Мүшелік жарналарды, биржалық және клирингілік алымдарды төлеу сызбасын таңдау (анықтау) үшін Биржа мүшесі Биржаға осындай төлеу сызбасының атауын көрсетіп (осы баптың 7 және 8 тармақтарында белгіленген ерекшеліктер мен шектеулерді ескерумен), өтініш беруі тиіс. Өтініш еркін түрде құрастырылып, Биржа мүшелісінің бірінші жетекшісі немесе оның орнындағы тұлға, немесе Биржаға ұсынылатын Биржа мүшесінің құжаттарына қол қоюға өкілденген тұлғаның қолы қойылуы тиіс.
Осы тармақтың бірінші абзацында аталған өтінішті Биржа мүшесі кезекті күнтізбелік тоқсан басталар алдында кемінде бес жұмыс күн бұрын немесе (белгілі бір санат бойынша Биржа мүшелігін жаңадан қабылданғандар үшін) мүшелікті белгілі бір санаты бойынша сауда-саттыққа рұқсаттама беру туралы өтінішімен бірге беруі тиіс.
Осы тармақтың бірінші абзацында аталған өтінішті қандай да бір Биржа мүшесі бермесе, осындай Биржа мүшесіне қатысты мүшелік жарнаны, биржалық және клирингілік алымдарды төлеудің 1 сызбасы қолданылады.
7. Биржаның валюталық нарығында мүшелік жарналарды, биржалық және клирингілік алымдарды төлеудің 4 сызбасын, Биржаның "валюталық санат" бойынша мүшесі болып табылатын және Биржаның валюталық нарығында тек жеке тұлға болып табылатын өз клиенттерінің есебінен және солардың мүддесіне ғана мәмілелер жасасуға құқығы бар, брокерлік ұйымдар таңдауға құқылы.
Биржаның валюталық нарығында мүшелік жарналарды, биржалық және валюталық нарықтағы клирингілік алымдарды төлеудің 5 сызбасы бойынша тек Қазақстан Республикас Ұлттық Банкі төлейді. Биржаның "валюталық" санаты бойынша өзге мүшелері осы сызбаны таңдауға құқы жоқ.
8. АҚШ доллары бойынша маркет-мейкерлер Биржаға валюталық нарықтарғы ай сайынғы мүшелік жарнасының 50 % төлейді, оның көлемі, мүшелік

жарналарды, биржалық және клирингілік алымдарды төлеудің таңдаған сызбасына қарай, осы баптың 6 тармағына сәйкес анықталады.

АҚШ долларынан өзге шетел валютасы бойынша марке-мейкер, Биржаға төлейтін валюталық анарықтағы ай сайынғы мүшелік жарнасының көлемі, 100 АЕК-ке кемітіліп, мүшелік жарналарды, биржалық және клирингілік алымдарды төлеудің таңдаған сызбасына қарай, осы баптың 6 тармағына сәйкес анықталады.

Егер қандай да бір Биржа мүшесі екі немесе одан аса шетел валюталары бойынша маркет-мейкер болса, осы тармақтың бірінші және екінші абзацтарында белгіленген жеңілдіктер ол үшін қосылмайды. Осы Биржа мүшесі шетел валюталары бойынша маркет-мейкер болған уақыт аралығындағы әр күнтізбелік ай барысында бір рет ең үлкен жеңілдік қолданылады.

Қандай да бір Биржа мүшесі маркет-мейкер міндеттеріне кіріскен жағдайда немесе маркет-мейкер мәртебесінен айырылған жағдайда, ай сайынғы мүшелік жарнасын төлеу бойынша жеңілдігі осы Биржа мүшесінің маркет-мейкер міндеттерін орындаған ағымдағы айының жұмыс күндеріне пропорционалды есептеліп қолданылады.

3 тарау. БИРЖАЛЫҚ АЛЫМДАР

4 бап. Биржалық алымдар туралы жалпы қағидалар

1. Биржалық алымдар дегеніміз:
 - 1) осы Қағиданың 5 бабына сәйкес есептелетін, бағалы қағаздарды сатып алу – сату мәмілелері бойынша комиссиялық алымдар;
 - 2) осы Қағиданың 6 бабына сәйкес есептелетін, репо операциялары бойынша комиссиялық алымдар;
 - 3) осы Қағиданың 7 бабына сәйкес есептелетін, мерзімдік келісімшарттар бойынша жүргізілген операциялар бойынша комиссиялық алымдар;
 - 4) осы Қағиданың 8 бабына сәйкес есептелетін, қаржы құралының жалғыз сатушысы немесе сатып алушысы бар сауда-саттықты ұйымдастырып, өткізу үшін комиссиялық алымдар;
 - 5) осы Қағиданың 9 бабына сәйкес есептелетін, жазылым жүргізгені үшін Биржаның комиссиялық алымдары;
 - 6) осы Қағиданың 10 бабына сәйкес есептелетін, техникалық алымдар;
 - 7) осы Қағиданың 11 бабына сәйкес есептелетін, сауда-саттық күнді ұзарту үшін алымдар.
2. Шетел валюталарымен жасалған мәмілелер бойынша биржалық комиссиялық алымдар алынбайды.
3. Биржаның ішкі құжаттарында қаржы құралдарының маркет-мейкерлері үшін осы қаржы құралдармен жасалған операциялар бойынша комиссиялық алымдардың жеңілдік мөлшерлемелері белгіленуі мүмкін.

Осындай жеңілдік мөлшерлемелерін қолдану шарттары мен тәртібі, маркет-мейкерлердің қызметін реттейтін, Биржаның ішкі құжаттарында анықталады.
4. Биржа мүшелері, осы баптың 1 тармағының 1)-3) тармақшаларында белгіленген, биржалық алымдарды ай сайын, аяқталған күнтізбелік ай үшін, Биржа аяқталған айдан кейінгі айдың басында ұсынатын, шоттардың негізінде төлеуі тиіс.

Осы баптың 1 тармағының 4), 5), 7) және 8) тармақшаларында белгіленген, Биржа арнайы мамандандырылған сауда-саттық немесе жазылым өткізу үшін немесе сауда-саттық күнін ұзарту немесе клирингілік сессиясын ұзарту үшін төленетін, биржалық алымдар Биржаның ұсынған шоты негізінде тиісті арнайы мамандандырылған сауда-саттық немесе жазылым өткізілгеннен кейін немесе сауда-саттық күні немесе клирингілік сессиясы ұзартылғаннан кейін төленеді.

Осы баптың 1 тармағының 6) тармақшасында белгіленген, техникалық алымдар ай сайын, ағымдағы ай үшін (Биржа мүшелеріне және Биржаның жалпыға ортақ қызметтерін тұтынушыларға) айдың басында ұсынған шоттары негізінде төленуі тиіс.

5 бап. Бағалы қағаздарды сатып алу - сату мәмілелері бойынша Биржаның комиссиялық алымдары

1. "Қор" санаты бойынша Биржа мүшесі бағалы қағаздарды сатып алу – сату мәмілелері бойынша Биржаның комиссиялық алымдарын таңдаған мүшелік жарналарды, биржалық және клирингілік алымдарды төлеу сызбасына қарай, осы Қағиданың 2 қосымшасында белгіленген мөлшерлемелер бойынша төлейді.
2. Егер Биржа мүшесі қандай да бір мәміле бойынша сатушысы да, сатып алушысы да болса, осы мәміле бойынша екі рет сатып алушы ретінде де, сатушы ретінде де комиссиялық алым төлейді.
3. Осы Қағиданың 2 қосымшасындағы кестенің 2.4-2.7 жолдарында белгіленген, Биржаның комиссиясын минималды көлемдері, биржа клирингілік қызмет көрсететін, бағалы қағаздарды сатып алу – сату мәмілелері бойынша комиссиялық алымдарды есептегенде қолданылмайды.

6 бап. Репо операциялар бойынша Биржаның комиссиялық алымдары

1. "Қор" санаты бойынша Биржа мүшелері, келесі формула бойынша есептелген, репо операциялары бойынша Биржаның комиссиялық алымдарын төлейді:

$$K = Q \times n \times P, \text{ мұнда:}$$

- K – репо операциясы бойынша Биржаның комиссиялық алымы;
- Q – репо операциясына қатысты, ашылу мәмілесінің сомасы;
- n – осы репо операциясының мерзімі (күнмен) (осы баптың 2 тармағында белгіленген ерекшеліктерді ескеріп);
- P – осы Қағиданың 2 қосымшасындағы кестенің 2.8 жолында белгіленген, репо операциясы бойынша Биржаның комиссиялық алымының мөлшерлемесі.

2. Мерзімі Intraday репо операциясы бойынша комиссиялық алымды есептеу мақсаттары үшін, осы операцияның мерзімі бірге тең деп алынады.

Репо операциясының мерзімі өзгерген жағдайда, осы операциясы бойынша Биржаның комиссиялық алымы оның нақты мерзімінен шыға отырып есептеледі.

2. Репо операциясы бойынша Биржаның комиссиялық алымы осы операцияға қатысушылардың әрқайсысы үшін, осы операцияның жабылу датасына (осы тармақтың екінші және үшінші абзацтарын ескере отырып және осы баптың 5 тармағынан басқасы) есептеледі.

Беймемлекеттік бағалы қағаздармен жасалған бір репо операциясы бойынша Биржаның комиссиялық алымының минималды көлемі осы операциясына қатысқан бір қатысушы үшін осы Қағиданың 2 қосымшасының 2.9 жолында белгіленген.

Осы тармақтың бірінші абзацында белгіленген, Биржаның комиссиялық алымының минималды көлемі, Биржа клиринг жүргізетін репо операциялары бойынша комиссиялық алымдарды есептегенде қолданылмайды.

"Тікелей" әдіспен жүзеге асырылатын репо операциясына жататын, орындалмаған жабылу мәмілесі жойылған жағдайда, осы операция бойынша Биржаның комиссиялық алымы есептелмейді, оның орнына осы репо операциясына жататын жабылу мәмілесі болып табылатын, бағалы қағаздарды сатып алу - сату мәмілесі бойынша Биржаның комиссиялық алымы есептеледі.

4. "Автоматты" әдіспен репо операциясын жүзеге асырғанда жабу датасын өзгертудің әрбір уақытына Биржа АЕК 5-еселі мөлшерінде қосымша комиссиялық алым алады. Бұл алымды осы репо операциясын жабу датасын өзгерту туралы бірінші болып хат жолдаған, Биржа мүшесі – осы репо операциясының қатысушы төлейді. Егер Биржа репо жабу датасын өзгерту туралы өтініш білдірілген хатты осы репо операциясына қатысқан екі қатысушыдан бір уақытта алса, осы алым әрқайсысынан аталған мөлшерде алынады.
5. Қазақстан Республикасында мемлекеттің ақшалай-несиелік саясатын әзірлеуі мен өткізілуін қамтамасыз ететін, мемлекеттік орган болып табылатын, Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі, репо сатушы ретінде қатысқан, репо операциялары бойынша комиссиялық алымдарды төлеуден босатылады.

7 бап. Мерзімдік келісімшарттармен жасалатын операциялар бойынша комиссиялық алымдар

1. "Деривативтер" санаты бойынша Биржа мүшелері туынды қаржы құралдарымен жасалған мәмілелер бойынша Биржаның комиссиялық алымын мәміленің әр тарапынан мәміле сомасынан 0,005 % көлемінде, бірақ әр сатылған немесе сатып алынған келісімшартқа кемінде 2,0 теңгеден (осы баптың 2 тармағымен белгіленген айрықшалықтарды қоспағанда) төлейді.
2. Бір сауда-саттық сессиясы барысында Биржа мүшесі мерзімдік келісімшарттармен мәміле жасап, нәтижесінде қандай да бір атаудағы келісімшарт бойынша жайғасым ашылып, кейіннен жабылса, осы Биржа мүшесіне қатысты Биржаның осы мәмілелер бойынша комиссиялық алымы осы мәмілелердің әрқайсысының сомасынан 0,0025 % көлемінде, бірақ әр сатып алынған немесе сатылған мерзімдік келісімшартқа кемінде 1,0 теңгеден құрайды.

8 бап. Қаржы құралының жалғыз сатушысы немесе сатып алушысы бар сауда-саттықты ұйымдастыру және өткізу үшін Биржаның комиссиялық алымдары

1. Қаржы құралының жалғыз сатушысы немесе сатып алушысы бар сауда-саттықты ұйымдастырып өткізгенде, осындай сауда-саттықтардың қатысушылары бағалы қағаздарды сату-сатып алу мәмілелері бойынша Биржаның комиссиялық алымдарын мынадай мөлшерлемелермен:
 - 1) мемлекеттік акциялар пакетін сату-сатып алу мәмілелері бойынша – осы пакетті сатып алушыдан осы мәміленің сомасынан 0,10 %;

- 2) егер жалғыз сатушысы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі немесе Қазақстан Республикасының Қаржы Министрлігі болса, орналастырылатын мемлекеттік бағалы қағаздарды сату-сатып алу мәмілелері бойынша – осы бағалы қағаздарды сатып алушыдан осы мәміленің сомасынан 0,01 %;
 - 3) егер жалғыз сатып алушысы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі немесе Қазақстан Республикасының Қаржы Министрлігі болса, орналастырылатын мемлекеттік бағалы қағаздарды сату-сатып алу мәмілелері бойынша – осы бағалы қағаздарды сатушысынан осы мәміленің сомасынан 0,01 % көлемінде төлейді.
2. Қаржы құралының жалғыз сатушысы немесе сатып алушысы болған сауда-саттықтардың қатысушыларынан, осы баптың 1 тармағында анықталған, комиссиялық алымдарынан өзге, осындай сауда-саттықтарда жасалған бағалы қағаздарды сату-сатып алу мәмілелері бойынша комиссиялық алымдарын алмайды.
 3. Сауда-саттық бастамашысы Биржаның қаржы құралының жалғыз сатушысы немесе сатып алушысы бар сауда-саттықты ұйымдастырғаны және өткізгені үшін комиссиялық алымын мынадай мөлшерлемелер бойынша (осы баптың 4 тармағында белгіленген айрықшалықты қоспағанда):
 - 1) қаржы құралының жалғыз сатушысы немесе сатып алушысы бар сауда-саттық құралы облигациялар болса – осы сауда-саттықта орналастырылған (сатылған, қайта сатып алынған, сатып алынған) облигациялардың жалпы бағасының атаулы құнынан 0,025 % (кемінде АЕК 80-еселі көлемінде және АЕК 5.000 еселік көлемінен аспайтын мөлшерде);
 - 2) қаржы құралының жалғыз сатушысы немесе сатып алушысы бар сауда-саттықтың заты облигациядан басқа қаржы құралы болса – осы сауда-саттықта жасалған мәмілелердің жиынтық (теңгедегі) санынан 0,025 % (мәмілелерді жасау фактілерінің болуына қарамастан, кемінде АЕК 80-еселі көлемде және АЕК 5.000-еселі көлемнен аспайтын мөлшерде);
 - 3) егер бірде-бір мәміле жасалмаса (қаржы құралына қарамастан) – АЕК 50-еселі көлемінде төлейді.
 4. Биржаның қаржы құралының жалғыз сатушысы немесе сатып алушысы бар сауда-саттықты ұйымдастыру және өткізгені үшін Биржаның комиссиялық алымын төлеуден босатылады:
 - 1) Қазақстан Республикасы қаржы министрлігі өзі шығарған бағалы қағаздарды орналастыруы немесе кері сатып алуы кезінде;
 - 2) Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі өз немесе Қазақстан Республикасы қаржы министрлігі шығарған бағалы қағаздарды орналастыру немесе кері сатып алуы кезінде;
 - 3) акциялардың мемлекеттік пакеттерін сатушысы болып табылатын Биржа мүшелері.

9 бап.

Бағалы қағаздарға жазылым жүргізгендегі Биржаның комиссиялық алымдары

1. Бағалы қағаздарға Биржа арқылы жазылым жүргізугенде жасалған бағалы қағаздарды сату-сатып алу мәмілелері бойынша келесідей мөлшерлемелермен комиссиялық алымдарын төлейді:
 - 1) мемлекеттік акциялар пакетін сату-сатып алу мәмілелері бойынша – осы пакетті сатып алушыдан осы мәміленің сомасынан 0,10 %;

- 2) егер жазылым бастамашысы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі немесе Қазақстан Республикасының Қаржы Министрлігі болса, орналастырылатын мемлекеттік бағалы қағаздарды сату-сатып алу мәмілелері бойынша – осы бағалы қағаздарды сатып алушыдан осы мәміленің сомасынан 0,01 % (бірақ АЕК 5.000-еселі көлемінен аспайтындай).
2. Биржа жазылымға қатысушылардан, осы баптың 1 тармағында анықталған, комиссиялық алымдарынан өзге, бағалы қағаздарға жүргізілетін (жүргізілген) жазылым нәтижелері бойынша бағалы қағаздармен жасалған сату-сатып алу мәмілелері бойынша комиссиялық алымдарын алмайды.
3. Жазылым бастамашысы Биржаға жазылымды ұйымдастырып өткізгені үшін комиссиялық алымдарын (осы баптың 4 тармағында белгіленген айрықшалықтарды қоспағанда) келесідей мөлшерлемелер бойынша төлейді:
 - 1) егер облигацияларға жазылым жүргізілсе – осы жазылым нәтижелері бойынша орналастырылған (сатылған) облигациялардың жиынтық номиналды құнынан 0,025 %, бірақ АЕК 250-еселі көлемінен кем емес және АЕК 5.000-еселі көлемінен аспайтындай;
 - 2) егер акцияларға жазылым жүргізілсе – осы жазылым нәтижелері бойынша жасалған мәмілелердің жиынтық көлемінен (теңгемен) 0,1 %, бірақ АЕК 250-еселі көлемінен кем емес және АЕК 5.000-еселі көлемінен аспайтындай;
 - 3) егер жазылым нәтижесі бойынша бірде-бір мәміле жасалмаса (орналастырылатын (сатылатын) бағалы қағаздардың түріне қарамастан) – АЕК 50-еселі көлемі.
4. Жазылым өткізуді ұйымдастырғаны үшін Биржаның комиссиялық алымын төлеуден босатылады:
 - 1) Қазақстан Республикасының Қаржы Министрлігі өзі шығарған бағалы қағаздарын орналастарғанда;
 - 2) Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі өзі немесе Қазақстан Республикасының Қаржы Министрлігінің шығарған бағалы қағаздарын орналастырғанда (сатқанда).
5. Егер жазылым бастамашысы, Биржа мүшесі болып табылмайтын, бағалы қағаздардың эмитенті болған жағдайда, Биржаның комиссиялық алымдарын төлеу бойынша оның Биржамен қарым-қатынасы жазылым бастамашысы мен Биржа арасында жасалған келісім-шарт арқылы реттеледі.

10 бап. Техникалық алымдар

1. Сауда-саттық жүйесімен қашықтықтан жұмыс істеу тәртіптемесіне рұқсаты бар ұйымдар (осы баптың 2 тармағында көрсетілген ұйымдардан басқалары) келесі техникалық алымдарды келесідей мөлшерлемелермен төлейді:
 - 1) Биржаның телекоммуникациялық жабдықтарында порттарды ұсынғаны үшін және Сауда-саттық ақпаратын ұсынғаны үшін – айына АЕК 15-еселі көлемінде (ұсынылған порттардың санына қарамастан); және/немесе
 - 2) ұйымның ақпараттық жүйесінің шлюз арқыды сауда-саттық жүйесіне рұқсаттама бергені үшін және Сауда-саттық ақпаратын пайдалануға бергені үшін – айына АЕК 15-еселі көлемі.
2. Сауда-саттық жүйесімен қашықтан кіру тәртіптемесінде жұмыс жасауға құқығы бар, келесі ұйымдар техникалық алымдарды төлеуден босатылады:

- 1) интернет-клиенттер – заңды тұлғалар ("Сауда-саттық жүйесімен қашықтан кіру тәртіптемесінде жұмыс жасау ережелері" атты Биржаның ішкі құжатында "интернет-клиент" ұғымы анықталғандай);
- 2) Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі.

11 бап. Сауда-саттық күнін ұзарту үшін алымдар

1. Өтініші негізінде, қаржы құралымен (қаржы құралдарының тобымен) сауда-саттық сессиясы ұзартылған немесе қосымша сауда-саттық сессиясы өткізілген, Биржа мүшесі келесідей алымдарды төлейді (осы баптың 2 тармағында белгіленген ерекшеліктерді ескеріп):
 - 1) осы мүшенің өтініші бойынша бір күнтізбелік ай барысында бірінші жағдай үшін – АЕК 10-еселі көлемі;
 - 2) осы мүшенің өтініші бойынша бір күнтізбелік ай барысында екінші жағдай үшін – АЕК 20-еселі көлемі;
 - 3) осы мүшенің өтініші бойынша бір күнтізбелік ай барысында үшінші және одан кейінгі жағдайлар үшін – АЕК 50-еселі көлемі.
2. Өтініштері негізінде, бағалы қағаздармен жасалған мәмілелер бойынша соның ішінде репо операциялары бойынша есеп айырысуларды аяқтау мақсатында, Биржа операциялық күнді ұзартқан, егер осындай ұзарту Биржаның және/немесе "Орталық бағалы қағаздар депозитарийі" АҚ ақпараттық жүйелерінің жаңылысымен байланысты болса, Биржаның қор нарығының мүшелері операциялық күнді ұзарту үшін алымдарды төлеуден босатылады. Бұл ретте бұндай жаңылыстар деректері тиісінше Биржамен және/немесе "Орталық бағалы қағаздар депозитарийі" АҚ расталуы тиіс.

4 тарау. КЛИРИНГІЛІК АЛЫМДАР

12 бап. Клирингілік алымдар туралы жалпы қағидалар

1. Клирингілік алымдар болып табылады:
 - 1) шетел валюталарымен жасалған, соның ішінде валюталық своп операцияларына жататын, мәмілелер бойынша клирингі үшін клирингілік алымдар (осы баптың 5 тармағымен белгіленген, ерекшеліктерді ескеріп);
 - 2) бағалы қағаздарды сатып алу-сату мәмілелері бойынша және неттингпен репо нарығында репо операциялары бойынша клиринг үшін клирингілік алымдар;
 - 3) деривативтермен жасалған мәмілелер бойынша клиринг үшін клирингілік алымдар;
 - 4) осы Қағиданың 14 бабына сәйкес есептелетін, клирингілік сессияны ұзарту үшін алымдар.
2. Осы баптың 1 тармағында белгіленген клирингілік алымдар, ай сайын, аяқталған ай үшін, Биржаның клирингілік қатысушыларға аяқталған айдан кейінгі келесі айдың басында ұсынған шоттары негізінде төленеді.
3. Клирингілік алымдар туралы ақпарат клирингілік қызметтің нәтижелері бойынша қатысушыларға күн сайынғы есеп берулер шегінде ұсынылып, осы есептерде есеп құрастырылған күндегі клирингілік алымның көлемі туралы ақпарат мазмұндалады.
4. Биржаның қанжай да бір клирингілік қатысушысы бір уақытта, Биржа клиринг жүргізетін, мәміле бойынша сатып алушы да, сатушы да болса,

осы мәміле бойынша клирингілік алымды сатып алу ретінде де, сатушы ретінде де клирингілік алымды төлейді.

5. Валюталық своп операцияларына қатысты клирингілік алымдар валюталық своп операциясын ашу мәмілесі бойынша ғана есептеледі. Валюталық своп операциясын жабу бойынша мәмілелер бойынша клирингілік алымдар есептелмейді.

13 бап. Клирингілік алымдардың мөлшерлемелері

1. Валюталық нарықтың клирингілік қатысушысы болып табылатын, Биржа мүшесі клирингілік алымдарды осы Қағиданың 1 қосымшасында белгіленген клирингілік алымдардың мөлшерлемелері бойынша, мүшелік жарналарды, биржалық және клирингілік алымдарды төлеу сызбасына қарай төленеді.
2. Қор нарығының клирингілік қатысушылары болып табылатын, Биржа мүшелері осы Қағиданың 2 қосымшасында белгіленген, клирингілік алымдардың мөлшерлемелері бойынша, мүшелік жарналарды, биржалық және клирингілік алымдарды төлеу сызбасына қарай төленеді.
3. Деривативтер нарығының клирингілік қатысушылары болып табылатын, Биржа мүшелері мәміленің 0,001 % көлемінде клирингілік алым төлейді.

14 бап. Клирингілік сессияны ұзарту үшін алымдар

1. Өтініші негізінде қаржы құралы (қаржы құралдарының тобы) бойынша клирингілік сессияны ұзарту жүзеге асырылған немесе қосымша клирингілік сессиясы өткізілген, Биржаның клирингілік қатысушысы Биржаға келесідей алымдарды төлейді (осы баптың 2 тармағында белгіленген ерекшеліктерді ескеріп):
 - 1) осы мүшенің бастамасы бойынша бір күнтізбелік ай барысында ұзартудың бірінші жағдайы үшін – АЕК 10-еселі көлемі;
 - 2) осы мүшенің бастамасы бойынша бір күнтізбелік ай барысында ұзартудың екінші жағдайы үшін – АЕК 20-еселі көлемі;
 - 3) осы мүшенің бастамасы бойынша бір күнтізбелік ай барысында ұзартудың үшінші және одан кейінгі жағдайы үшін – АЕК 50-еселі көлемі.
2. Өтініштері негізінде, Биржа клирингілік сессиясын ұзартқан, егер осындай ұзарту Биржаның және/немесе "Орталық бағалы қағаздар депозитарийі" АҚ ақпараттық жүйелерінің жаңылысымен байланысты болса, Биржаның қор нарығының мүшелері операциялық күнді ұзарту үшін алымдарды төлеуден босатылады. Бұл ретте бұндай жаңылыстар деректері тиісінше Биржамен және/немесе "Орталық бағалы қағаздар депозитарийі" АҚ расталуы тиіс.

5 тарау. БИРЖАНЫҢ ШОТЫН ҰСЫНУ ЖӘНЕ ТӨЛЕУ.

МЕРЗІМДІК МҮШЕЛІК ЖАРНАЛАРДЫ, БИРЖАЛЫҚ ЖӘНЕ КЛИРИНГІЛІК АЛЫМДАРДЫ ТӨЛЕМЕГЕНІ (ТОЛЫҚ НЕМЕСЕ УАҚЫТЫЛЫ ТӨЛЕМЕГЕНІ ҮШІН) ЖАУАПКЕРШІЛІК

15 бап. Биржаның шотын ұсыну

1. Биржа өз мүшелеріне және/немесе клирингілік қатысушыларына мерзімдік мүшелік жарналарды, биржалық және клирингілік алымдарды төлеу шотын ұсынуды келесідей амалдармен жүзеге асырады:
 - 1) барлық Биржа мүшелері мен клирингілік қатысушыларға – Биржа шотының қағаздағы түпнұсқаларын пошталық байланыс операторы (операторлары) арқылы;

- 2) барлық Биржа мүшелері мен клирингілік қатысушыларға – сауда-саттық жүйесі арқылы Биржаның шоттарының электронды файлдарын ұсыну арқылы.
2. Биржа өз мүшелеріне сауда-саттық жүйесің және электрондық пошта арқылы ұсынатын шоттарының файлдары, pdf (Portable Document Format) форматында қалыптастырылады.
Биржа өз мүшелеріне шоттардың электронды файлдарын сауда-саттық жүйесі арқылы ұсынатын шоттары, ұсынылатын мәліметтердің құпиялылығын және түзетілмеуін қамтамасыз ететін, криптографиялық қорғау құралдарын қолдану арқылы қалыптастырылады.
2. Биржа мүшесіне немесе оның клирингілік қатысушысына мерзімдік мүшелік жарналарды, биржалық немесе клирингілік алымдарды төлеуге Биржа шотын ұсыну күні деп осы шоттың электрондық файлын сауда-саттық жүйесі арқылы жолдаған күні саналады;
3. Мерзімдік мүшелік жарналарды, биржалық немесе клирингілік алымдарды төлеуге берілетін Биржа шотын Биржа мүшесіне сауда-саттық жүйесі арқылы жіберілген электронды хабарламаны ұсырудың жеткілікті дәлелі сауда-саттық жүйесіндегі тиісті есептік жазба болып табылады.

16 бап.

Биржаның шотын төлеу

1. Мерзімдік мүшелік жарналарды, биржалық немесе клирингілік алымдарды төлеу бойынша Биржаның шоттары ұсынылған күннен кейін бес жұмыс күн аралығында төленуі тиіс.
2. Осы тармақтың екінші абзацында белгіленгенді қоспағанда, Биржаға мерзімдік мүшелік жарналарды, биржалық немесе клирингілік алымдарды төлеу үшін төленген ақшалар, соның ішінде Биржа мүшесі сауда-саттыққа қатысудан шеттетілгенде немесе Биржаның клирингілік қатысушысы мәртебесінің қолданысын тоқтатылған жағдайда және сауда-саттық жүйесімен қашықтан кіру тәртіптемесінде жұмыс жасау үшін техникалық алымдарды төлеуден бас тартқан жағдайларда, қайтарылмайды.

Мерзімдік мүшелік жарналарды, биржалық немесе клирингілік алымдарды төлеушінің өтініші бойынша Биржа оған жарна немесе алым ретінде төленген ақшаларды, осындай аударым техникалық жаңылыс салдарынан болған жағдайда ғана, қайтарады.

17 бап.

Мерзімдік мүшелік жарналарды, биржалық немесе клирингілік алымдарды төлеу (толық немесе уақытылы төлеу) үшін жауапкершілік

1. Биржа мүшесінің мерзімдік мүшелік жарналарды, биржалық немесе клирингілік алымдарды төлемегені (толық немесе уақытында төлемегені) үшін Биржа осы Биржа мүшесінен жарналар және/немесе алымдарды төлеу бойынша әр кешіктірілген күнтізбелік күнге Биржаға тиесілі төлем сомасынан 0,2 % мөлшерде тұрақсыздық төлемін өндіріп алуға құқылы.

Осы тармақтың бірінші абзацында көрсетілген тұрақсыздық төлемін төлеу Биржа мүшесін мерзімдік мүшелік жарналарды, биржалық немесе клирингілік алымдарды төлеу міндеттемесінен босатайды.

2. Биржа мүшесі болып табылмайтын, қаржы құралының жалғыз сатушысы немесе сатып алушысы бар сауда-саттықты немесе жазылым бастамашысының жазылым өткізуді ұйымдастырғаны үшін Биржаның комиссиялық алымын төлемегені (толық немесе уақытылы төлемегені) үшін Биржа осы сауда-саттық немесе жазылым бастамашысынан Биржаға

тиіесілі алым сомасынан әр кешіктірілген күнтізбелік күнге 0,2 % мөлшерде тұрақсыздық төлемін өндіріп алуға құқылы.

Осы тармақтың бірінші абзацында көрсетілген тұрақсыздық төлемін төлеу сауда-саттық немесе жазылым бастамашысын Биржаның қаржы құралының жалғыз сатушысы немесе сатып алушысы бар сауда-саттықты немесе жазылым ұйымдастырып өткізгені үшін комиссиялық алымдарын төлеу міндеттемесінен босатпайды.

3. Биржа мүшесі мерзімдік мүшелік жарналарды, биржалық алымдарды осы Қағидаға сәйкес оларды төлеу үшін орнатылған мерзім аяқталғаннан кейін он жұмыс күні ішінде төлемесе (толық немесе уақытылы төлемесе), Биржа Басқармасы осы Биржа мүшесін (белгілі бір немесе барлық) қаржы құралдарының сауда-саттығынан қатысудан шеттетуге құқылы.
4. Биржа мүшесі клирингілік алымдарды осы Қағидаға сәйкес оларды төлеу үшін орнатылған мерзім аяқталғаннан кейін он жұмыс күні ішінде төлемесе (толық немесе уақытылы төлемесе), Биржа Басқармасы осы Биржа мүшесін (белгілі бір немесе барлық) клирингілік қатысушы мәртебесінің қолданысын тоқтатуға құқылы.

5 тарау. ТҰЖЫРЫМДЫ ҚАҒИДАЛАР

18 бап. Тұжырымды қағидалар

1. Осы Қағида Биржаның интернет-сайтында жариялануы тиіс.
2. Осы Қағида, қажетіне қарай, бірақ үш жылдан сирек емес, актуализациялануы тиіс.

Басқарма Төрайымы

Алдамберген А.Ө.

Мүшелік жарналар,
биржалық және
клирингілік алымдар
туралы қағидаға

1 қосымша

**Биржаның валюталық нарығындағы мүшелік жарналар,
биржалық және клирингілік алымдарының
МӨШЕРЛЕМЕЛЕРІ (КӨЛЕМДЕРІ)**

№ р/с	Мүшелік жарналар, биржалық және клирингілік алымдарды төлеу сызбасының атауы	Кіру мүшелік жарнасының мөлшерлеме- сі	Мүшелік жарнаның ай сайынғы мөлшерлеме- сі	Комиссиялық алымның мөлшерлеме- сі	Клирингілік алымның мөлшерлеме- сі
А	1	2	3	4	5
1.	1 сызба	6 000 АЕК	200 АЕК	–	0,0005 %
2.	2 сызба	6 000 АЕК	300 АЕК	–	0,0003 %
3.	3 сызба	6 000 АЕК	400 АЕК	–	0,0002 %
4.	4 сызба	1 500 АЕК	25 АЕК	–	0,0005 %
5.	5 сызба	–	125 АЕК	–	0,0002 %

Кестеге ескерту:

- "-" таңбасы осы сызба үшін мөлшерлеме қолданылмайтынын белгілейді;
- клирингілік алымның мөлшерлемесі, клирингілік алым төленетін кезеңде Биржа мүшесінің жасасқан әр мәмілесінің сомасынан пайызбен орнатылады;
- клирингілік алымның мөлшерлемесі валюталық своп операцияларын жабу мәмілелеріне қатысты қолданылмайды.

Мүшелік жарналар,
биржалық және
клирингілік алымдар
туралы қағидаға

2 қосымша

Биржаның қор нарығындағы мүшелік жарналардың, бағалы қағаздармен жасалған мәмілелер бойынша және репо операциялары бойынша комиссиялық алымдардың және Биржаның қор нарығында жүргізетін клирингі үшін клирингілі алымдарының

МӨЛШЕРЛЕМЕЛЕРІ (КӨЛЕМДЕРІ)

№ р/с	Жарнаманың немесе алымның атауы (түрі)	Мүшелік жарналардың, биржалық және клирингілік алымдарды төлеудің 1 сызбасы	Мүшелік жарналардың, биржалық және клирингілік алымдарды төлеудің 2 сызбасы
А	1	2	3
1.	Мүшелік жарналар		
1.1.	Кіру мүшелік жарнасының мөлшерлемесі	1 500 АЕК	1 500 АЕК
1.2.	Ай сайынғы мүшелік жарналардың мөлшерлемесі	25 АЕК	50 АЕК
2.	Комиссиялық алымдар		
2.1.	Сауда-саттықтың кез келген ашық әдісімен жасалған, мәміле (осы кестенің 2.3 жолында көрсетілген, мәмілелерден басқасы) бойынша	0,01	0,01
2.2.	Тікелей мәміле бойынша	0,05	0,05
2.3.	"Листингілік емес бағалы қағаздар" секторында айналысқа жіберілген, бағалы қағаздарды сатып алу-сату мәмілесі бойынша	0,05	0,05
2.4.	Осы кестенің 5 немесе 6 немесе 7 жолында көрсетілген, мәміле бойынша алымның минималды көлемі (осы кестенің 2.5.-2.7. жолдарында көрсетілген, мәмілелерден басқасы)	0,5 АЕК	—
2.5.	Осы кестенің 2.1. жолында белгіленген, мәміле бойынша алымның минималды мөлшері, егер мәміле жеке тұлғаның есебінен және соның мүддесіне жасалып, мәміленің көлемі 1 млн теңгеден аспаса	100 теңге	—

№ р/с	Жарнаманың немесе алымның атауы (түрі)	Мүшелік жарналардың, биржалық және клирингілік алымдарды төлеудің 1 сызбасы	Мүшелік жарналардың, биржалық және клирингілік алымдарды төлеудің 2 сызбасы
A	1	2	3
2.6.	Осы кестенің 2.1. жолында белгіленген, мәміле бойынша алымның минималды мөлшері, егер мәміле жеке тұлғаның есебінен және соның мүддесіне жасалып, мәміленің көлемі 1 млн теңгеден 3 млн теңгеге дейін болса	150 теңге	150 теңге*
2.7.	Осы кестенің 2.1. жолында белгіленген, мәміле бойынша алымның минималды мөлшері, егер мәміле жеке тұлғаның есебінен және соның мүддесіне жасалып, мәміленің көлемі 3 млн теңгеден 5 млн теңгеге дейін болса	200 теңге	200 теңге
2.8.	Репо операциялары бойынша	0,000075	0,000075
2.9.	Беймемлекеттік бағалы қағаздармен жасалған репо операциялары бойынша алымның минималды көлемі	400 теңге	–
3.	Клирингілік алымдар		
3.1.	Бағалы қағаздарды сатып алу-сату мәмілесі бойынша клиринг жүргізу үшін алым	0,001	0,001
3.2.	Неттингпен репо операциясының нарығындағы репо операциясының құрамына кіретін, әр мәміле бойынша клиринг жүргізу үшін алым	0,0005	0,0005

Кестеге ескерту:

- "-" таңбасы осы сызба үшін мөлшерлеме қолданылмайтынын белгілейді;
- комиссиялық және клирингілік алымның мөлшерлемесі, осындай алым төленетін кезеңде Биржа мүшесінің жасасқан әр мәмілесінің сомасынан пайызбен (егер өзгесі белгіленбесе) орнатылады.

* егер мәміле жеке тұлғаның есебінен және мүддесіне жасалса және мәміленің көлемі 1,5 млн теңгеден 3 млн теңгеге дейін болса, кестенің 2.1 жолында белгіленген мәмілелерге қатысты 150 теңге көлеміндегі минималды алым қолданылады.